

Förhud

Att ha trång förhud innebär att inte kunna dra tillbaka förhuden över ollonet. Det är vanligt att barn inte kan dra tillbaka förhuden upp till tio års ålder. Oftast behövs ingen behandling eftersom förhuden vanligtvis kan dras tillbaka då barnet kommer i puberteten.

Det blir svårt att göra rent under förhuden om den är så trång att den inte kan dras tillbaka. Senare i livet kan det också göra ont vid onani och samlag.

Därför behövs ibland behandling om det inte går att dra tillbaka förhuden. Det gäller bland annat om barnet har ont eller om det har blivit en <u>inflammation under förhuden</u>.

Den här texten riktar sig till dig som är vuxen. Du som tonåring kan läsa ontrång förhud på UMO.se.

Barn har ofta trång förhud utan att få besvär av det.

Om barnet får besvär kan det märkas på olika sätt som du kan läsa mer om här.

Det kan bero på sammanväxningar mellan förhud och ollon som brister.

Förhuden ser ut som en liten ballong. Att den blåser upp sig beror på att urinen först stannar kvar i utrymmet innanför förhuden. Förhuden spänns då ut, innan urinen rinner ut genom den trånga öppningen. Ibland kan det ge besvär, men oftast inte.

Det kan bildas som en storts tratt. Det uppstår när den trånga förhuden dras tillbaka eftersom den inre förhuden trycks fram en aning. Det behöver inte behandlas om barnet inte har besvär.

Läs mer om inflammation i förhuden, balanit.

Förhuden kan även vara svår att dra tillbaka om den delvis sitter fast mot ollonet med så kallade sammanväxningar. Det behöver inte innebära att förhuden är trång. Sammanväxningar behöver oftast inte behandlas.

Dra alltid fram förhuden över ollonet igen, för att den inte ska fastna. Undvik att dra tillbaka förhuden för tidigt om inte vårdpersonalen har sagt att ni ska göra så.

Undvik att dra tillbaka barnets förhud för tidigt eftersom det kan göra att barnet får besvär och ärrbildning. Låt förhuden vara och dra inte tillbaka den innan det går lätt att göra.

Det märks mycket väl när det är möjligt och du ska inte pröva om det inte går mycket lätt. Eftersom det kan samlas urin

under förhuden är det bra att torka av förhuden så gott det går när barnet har kissat. Du behöver inte tvätta rent mer än så.

Barn med trång förhudsöppning som ger problem kan själva töja öppningen genom att dra lite i förhuden så länge det inte gör ont. Om barnet har obehag av trång förhud, kan du prata med barnet om hur viktigt det är att försiktigt dra förhuden fram och tillbaka. Du kan till exempel uppmuntra barnet att leka med sin penis i badet, för att tvätta den.

Det bästa sättet för att undvika att förhuden fastnar är att barn får lära sig att alltid föra tillbaka förhuden och dölja ollonet igen. Det är speciellt viktigt om ett barn har haft trång förhud.

Det är viktigt att alltid föra tillbaka förhuden över ollonet igen om förhuden är trång. Det gäller även om du har lyckats dra tillbaka den. Annars riskerar den att fastna och ollonet svullnar upp.

Kontakta en vårdcentral om ett barn har ett eller flera av dessa symtom:

- Förhuden verkar inflammerad.
- Förhuden är fortfarande trång när barnet kommer i puberteten.
- Förhuden ser svullen och ärrig ut.
- Barnet har ont i penisen eller f\u00f6rhuden.
- Urinstrålen är så svag att det nästan inte går att kissa.

Du kan kontakta många mottagningar genom attlogga in.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Kontakta genast en <u>vårdcentral</u> eller en <u>jouröppen mottagning</u> om förhuden fastnar i ett tillbakadraget läge. Om det är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen, sök vård på en akutmottagning

Ollonet kan svullna upp om förhuden fastnar då den är tillbakadragen. Ju längre tid förhuden sitter fast desto mer svullet blir det. Det blir då svårare att föra tillbaka förhuden över ollonet igen. Oftast kan läkaren föra tillbaka förhuden över ollonet igen men ibland krävs en operation.

Läkaren undersöker förhuden och bedömer om det behövs någon behandling eller om förhuden kommer att töjas av sig själv.

Läkaren undersöker förhuden genom att försöka dra tillbaka den för att se hur det ser ut när den yttre och den inre förhuden möts. Barnet kan få försöka dra tillbaka förhuden själv.

Eventuell behandling görs på olika sätt beroende på vad som är orsaken till besvären.

Behandlingen består av att förhuden dras tillbaka regelbundet om förhudens öppning är mjuk så den kan dras över ollonet.

Gör det gärna vid bad och efter att barnet har kissat.

Ibland får barnet behandling med salva som innehåller kortison. Behandlingen är vanlig om förhuden inte kan dras tillbaka över ollonet och barnet har problem av det. Den är också vanlig om det är en inflammation under förhuden.

Man stryker den trånga delen av förhuden med salvan. Den gör förhuden lite tunnare och mer töjbar. Salvan stryks på en till två gånger om dygnet under ungefär en till två månader. Kortisonet påverkar enbart området där salvan stryks på. Läkaren skriver ut salvan på recept.

Dra tillbaka förhuden så långt det går och stryk på salva i ett tunt lager på den trånga ringen av förhud som spänner runt ollonet. Det är viktigt att du stryker ut salvan på rätt ställe. Fråga på vårdcentralen eller där barnet får behandling om du är osäker på hur du ska göra.

För att behandlingen ska fungera behöver barnet också försöka töja förhuden varje dag. Barnet behöver kunna dra i förhuden själv för att klara av att göra den här behandlingen. Barnet kan själv dra tillbaka förhuden till exempel vid toalettbesök, i duschen eller i badet. Barnet ska dra och töja så att det inte gör ont och utan att det blir småsprickor i förhuden.

Det kan ibland behövas en operation om förhudens öppning är trång på grund av ärr. Operationen kan också behövas om behandling med salva inte hjälper. Barnet kan få en <u>remiss</u> till en kirurg som beslutar om förhuden måste opereras.

Ibland opereras hela förhuden bort. Ibland räcker det att en del av förhuden tas bort eller att kirurgen gör ett eller några få snitt i förhuden.

Inför operationen får du mer information från den mottagning där operationen ska ske.

Inför sövningen får barnet först en bedövningssalva på handen eller i ett armveck. Salvan får sitta i ungefär en timme. Med hjälp av en nål förs sedan en tunn plastslang in i ett blodkärl där bedövningssalvan har verkat. Genom slangen får barnet sömnmedel och bedövningsmedel. När barnet sover och är helt bedövad opereras förhuden och förhudens kanter sys ihop.

Operationen tar mellan 15 och 45 minuter. Barnet är på sjukhuset cirka fyra till fem timmar.

Du som vuxen kan vara med barnet under hela tiden fram till barnet har blivit sövt.

Efter operation är penisen ofta svullen, ibland i flera veckor. Stygnen behöver inte tas bort efteråt eftersom tråden som använts löser upp sig själv och försvinner efter fyra till sex veckor.

Ibland kan det vara lite ömt efter operationen, men det är ovanligt att barnet har mycket ont.

Under det första dygnet efter operationen kan det blöda från förhuden eller kanten av operationssåret. Ofta går det att behandla själv med ett tryckförband. Kontakta den mottagning där barnet opererades om det svullnar upp mycket eller blöder mycket.

Under den första veckan efter operationen finns det också en liten risk för infektion i såret. En infektion kan ibland behöva behandlas med antibiotika.

När förhuden tas bort på barn som fortfarande använder blöja kan ollonet komma i kontakt med urin och avföring. Det är viktigt att tvätta penisen noga med ljummet vatten.

Det kan kännas annorlunda att kissa efter operationen. Barnet kan då pröva att duscha och kissa samtidigt. De första veckorna efter operationen kan det vara svårt att styra urinstrålen, men det går över.

Läs mer om före och efter en operation.

Om förhuden har tagits bort blir huden på ollonet med tiden en aning tjockare eftersom underkläder nöter mot ollonet. Öppningen i urinröret kan även bli något trängre.

Om barnet får besvär med att kissa efter operationen kan hen behöva en urinkateter eller behandlas genom en operation. Det är ovanligt med sådana besvär.

Det kan vara svårt att dra tillbaka förhuden om öppningen är för liten.

Här är några olika orsaker till att förhuden är för trång:

- Förhudens öppning är för liten. Det kan vara medfött eller bero på infektioner under förhuden som gör att det har bildats ärr eller sprickor.
- Förhuden har dragits tillbaka på barnet för tidigt och det har blivit små sprickor i öppningen. När sprickorna läker bildas ärr och förhudens öppning blir hårdare och kan inte töjas.
- Det kan finnas sammanväxningar mellan förhuden och ollonet, som gör att förhuden sitter fast på ollonet.

Hos de flesta nyfödda är förhudens öppning liten och därför kan förhuden inte dras tillbaka. Ofta sitter den inre delen av förhuden fast mot ollonet med sammanväxningar. Sammanväxningar lossnar oftast gradvis under uppväxten till exempel då barnet badar eller duschar eller om man drar i förhuden.

Sammanväxningarna kan också lossna om barnet får erektion.

Ibland kan sammanväxningar delvis finnas kvar upp i tonåren. De behöver inte behandlas om de inte ger problem. Så länge som de finns kvar kan inte förhuden dras tillbaka helt.

Du kan <u>söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning</u>du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Barn ska få <u>vara delaktiga</u> i sin vård. Det finns ingen åldersgräns för detta. Barnets möjlighet att ha inflytande över vården beror på hens ålder och mognad.

För att kunna vara aktiva i vården och ta beslut är det viktigt att barnet och du som vuxen<u>förstår den information ni får av vårdpersonalen</u>. Ställ frågor om det behövs. Ni ska till exempel få information om behandlingsalternativ och hur länge ni kan behöva vänta på vård.

Ni har möjlighet till tolkning till andra språk om någon av er inte pratar svenska. Ni har också möjlighet till tolkhjälp om någon av er till exempel har en hörselnedsättning.

Du bör prata med barnet ifall hen behöver få behandling mot besvären. Kontakta en barnsjuksköterska eller en barnmottagning om du vill ha hjälp att prata med barnet. Du kan också kontakta dem för att få svar på frågor.

När barnet är yngre än sex år kan du även fråga om råd på BVC.

Barn som kan och vill prata ensam med sjukvårdspersonal eller elevhälsan, kan göra det.
Senast uppdaterad: 2023-10-03 Redaktör: Jenny Magnusson Österberg, 1177.se, nationella redaktionen Granskare: Pernilla Stenström, barnkirurg, Skånes universitetssjukhus, Lund Illustratör: Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör
Balanit är en inflammation under förhuden på penisen. Det är vanligast med balanit hos små barn.
Du kan få problem med förhuden av olika orsaker.
Det manliga könsorganet består av flera olika delar. Några sitter utanpå kroppen och en del sitter inuti kroppen.
På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.
ı.
Behandling av personuppgifter
Hantering av kakor
Inställningar för kakor
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>

